

הפוליסה הסיעודית של ליצמן אמת או שקר? או - מה הקשר בין סלמונלה לסייעוד?

בשבועות האחרונים לא יורדת מהכותרות התחייבותו של שר הבריאות ליצמן להעביר את הרפורמה הסיעודית. במקביל מרעננים לנו כל ערב בחדשות ערוצי הטלוויזיה השונים את "פרשת" הקורנפלקס ופרשות דומות אחרות.

מה המכנה המשותף בין פרשת הסייעוד של ליצמן לבין פרשת הקורנפלקס של יוניליוור? הרי מזה שהתגלו כמה קופסאות קורנפלקס עם סלמונלה, כן או לא, אף אחד לא מת וכנראה שגם אף אחד לא ימות. בכל מנה פלפל שאנחנו אוכלים בשוק או בכל מנה חמוס שאנחנו מנגבים בחומוסיה יש כנראה הרבה יותר סלמונלה מאשר בכל קופסאות הקורנפלקס שבכל מחסני יוניליוור בכל העולם.

אלא מה? קיץ, עונת מלפפונים, אין מבצע צבאי, אין פיגועים (תודה לאל..). והתקשורת מחפשת נושא להתעסק בו. כי אפילו האולימפיאדה לא הצליחה למלא לנו את הזמן הפנוי, אז מה יותר צבועי מאשר האוכל שאנחנו אוכלים? ועל מה הכעס למעשה? על שלא אמרתם לנו, שלא גיליתם לנו, שניסיתם להסתיר, ששמרתם סוד.

והרפורמה של ליצמן? אותו דבר. אף אחד בכל הראיונות הרבים שהיו לשר ולמקורביו בתקשורת לא אמר לנו את האמת, לא אמר לנו מהי באמת רפורמת הסייעוד. האם היא תפתור את הבעיה של המימון הסיעודי לכלל אזרחי מדינת ישראל? האם היא תאפשר לנו לישון בשקט בלילה, ולדעת שאם וכאשר נהיה סיעודיים נוכל לקבל טיפול סיעודי מיטבי בכל רגע? האם היא תמנע את הצורך לרכוש ביטוח סיעודי פרטי? האם היא בכלל פתרון לכלל הציבור או רק לחלק קטן ממנו?

ואכן, קוראים יקרים חשוב שנבין שגם ליצמן לא מאוד מקפיד לגלות לנו את כל הסודות שבחדר.

סוגיית הסייעוד במדינת ישראל מטופלת היום על ידי מספר גורמים: הביטוח הלאומי, המרכז את כל נושא חוק סיעוד, קופות החולים המטפלות בחולים הסיעודיים המורכבים, חברות הביטוח יחד עם קופות החולים המטפלות בביטוחים הסיעודיים הקבוצתיים של חברי קופות החולים וכמובן משרד הבריאות המעורב בטיפול בחלק מהחולים הסיעודיים.

ערב רב של גורמים מטפלים, תחומי אחריות שחלקם חופפים וחלקם נופלים בין הכיסאות ותקציבים שלא תמיד מנוצלים בדרך האופטימלית בגלל ריבוי הידיים שבעיסה.

מבקש שר הבריאות להקים רשות מרכזת אחת שתטפל בכל הבעיות של החולה הסיעודי כך שלציבור תהיה כתובת אחת והוא לא יידרש לטרטר עצמו בין גורמים שונים שלא תמיד האחד יודע מהשני.

אין ספק רפורמה חשובה ש,אם תצליח, תהפוך את חייהם של החולה הסיעודי ובני משפחתו נוחים יותר. אבל לצערי, בוודאות, לא תפתור את בעיות המימון הסיעודי של כלל החולים הסיעודיים במדינת ישראל.

היום כאשר אדם מבקש להכניס את קרוב משפחתו הסיעודי למוסד סיעודי עליו לעבור מבחן הכנסה. מבחן כלכלי שבו נבחנת היכולת הכלכלית של החולה הסיעודי ובני ביתו לרבות ילדיו. רק אם ההכנסה של הגרעין המשפחתי הנבדק נמוכה ממינימום הנדרש בחוק יהיה החולה זכאי למימון המדינה למוסד הסיעודי. היה ולמשפחה ו/או לחולה הסיעודי אמצעים כספיים לרבות דירה או פנסיה ואפילו ביטוח פרטי, יקטן המימון הממשלתי ובהיקף הכנסה מסוים אף לא יינתן כלל.

אין ספק שהסדר זה לא הוגן ופוגע בבני משפחה שנאלצים לקחת על עצמם את נטל המימון של החולה הסיעודי ללא שום הצדקה. גם כאן מבקש השר לעשות רפורמה ולקבוע שמבחן ההכנסה יבחן רק את מצבו של החולה הסיעודי עצמו ולא של הגרעין המשפחתי כולו ובוודאי לא של ילדיו.

גם זו רפורמה חשובה, יש לה כמובן עלות כספית, אבל המרחק ממנה ועד לפתרון מימון שירותי הסייעוד לכלל אזרחי ישראל רחוק מאוד.

בנוסף מבקש השר להקל על מבחני הזכאות להכרה באדם כחולה סיעודי, רפורמה שעלותה הכספית גבוהה מאד ושהביטוח הלאומי מתנגד לה בתוקף ובנוסף מבקש השר להכיר בבן משפחה שמטפל בחולה סיעודי כמטפל מוכר ולתגמל אותו בהתאם, כאילו היה מטפל זר.

אין ספק שיש כאן חשיבה מרעננת אבל המרחק מהרפורמה הזו ועד לפתרון כולל לבעיית הסייעוד במדינת ישראל רחוק מאוד. הניסיונות של השר להציג את הרפורמה ככזו שתפתור את בעיית הסייעוד בישראל הם ניסיונות לא הוגנים שאינם פחות חמורים מהניסיון של יוניליוור לא לפרסם את העובדה שנמצאו חיידקי סלמונלה בקורנפלקס.

הרפורמה תסייע לציבור חלש יותר (הציבור של ליצמן), הרפורמה תסייע לציבור שמעדיף להחזיק את החולים הסיעודיים בבית ולא במוסד (הציבור של ליצמן), תצמצם קשיים בירוקרטיים ותהפוך את הטיפול בחולה הסיעודי לנח וזמין יותר.

אבל מבחני ההכנסה עדיין ישאירו ציבור גדול מחוץ לזכאות לקבל סיוע במימון הטיפול הסיעודי והעיקר, עדיין יהיה קיים ציבור חולים סיעודיים ובעיקר בני משפחה שיעדיפו לאשפז את יקירם במוסד ברמה גבוהה יותר ולא במוסד ציבורי שמתקצב בתקציב מינימום על ידי הממשלה.

טוב נעשה כולנו אם נקרא היטב בין השורות ונבין שגם בעניין זה לא תמיד אומרים לנו את האמת. ליצמן מנצל שוב את הכריזמה שלו, כובש את ליבו של הציבור הישראלי כולו, אולם מציע פתרון רק לחלק קטן ממנו אותו חלק שחשוב לו בקלפי.

מי שבאמת רוצה להבטיח את עתידו צריך לקרוא בין השורות ולהבטיח לעצמו ביטוח סיעודי פרטי בסכום ביטוח כזה שיתאים לצרכיו אם וכאשר יהפוך חלילה סיעודי.

אני והצוות היועצים שלי עומדים לרשותכם בכל שאלה הנוגעת לביטוחי בריאות וסייעוד.